

## USTANOVITEV DRUŠTVA

Viri navajajo, da se je lokalna Krajevna skupnost leta 1975 odločila, da ponovno ustanovi Društvo prijateljev mladine (DPM), kar pomeni, da je v našem kraju delovalo že prej, a podatki o predhodnem delovanju niso ohranjeni.

Ustanovni sestanek Društva prijateljev mladine Šmarje - Sap je potekal 20. novembra 1975 v prostorih osnovne šole. Na omenjenem sestanku so bili izvoljeni člani izvršnega odbora ter predsednik (Jožica Jagodic), tajnik (Marica Fric) in blagajnik (Marica Baranašič). Društvo je takrat štelo 17 članov.

V prvih letih se v zapisih največkrat pojavlja naziv *Krajevna organizacija Društva prijateljev mladine Šmarje - Sap*, le-ta pa se je leta 1980, z vpisom v register društev pri SRS Skupščini Občine Grosuplje, uradno preimenovala v Društvo prijateljev mladine Šmarje - Sap.



1 Žig Društva prijateljev mladine ob vpisu v register društev

## 40 LET DELOVANJA DRUŠTVA

Društvo vseskozi deluje po načelih, ki so zapisana pri Zvezi prijateljev mladine Slovenije, saj je del te zveze.

Na podlagi Zakona o društvih je občni zbor društva sprva sprejel Pravila DPM, leta 1997 pa Statut DPM, ki velja še danes.

V štirih desetletjih delovanja se je mnogo spremenilo, a osnovno poslanstvo društva ostaja skozi vsa leta nespremenjeno. Glavni namen in temeljni cilj delovanja je dvig kakovosti življenja otrok, mladostnikov in družin, zastopanje ter uveljavljanje njihovih interesov in potreb hkrati pa tudi zaščita njihovih pravic.

Društvo prijateljev mladine Šmarje - Sap je prostovoljno, samostojno in neprofitno združenje fizičnih oseb, kar pomeni, da se lahko za 40 let neprekinjenega delovanja zahvalimo predvsem aktivnim članicam in članom ter drugim zunanjim sodelavcem.

17. Navedite osnovne probleme in težave, ki ovirajo delovanje vašega društva:

Težava na izvedbo programov in našim članicam in članom so odloži reševati stvari.

2\_ Izsek iz vprašalnika o organizacijskem, kadrovskem, materialnem in programskem delovanju Društva prijateljev mladine leta 1977

Delovanje društva je v veliki meri odvisno tudi od razpoložljivih finančnih sredstev. Pri tem nam vsa leta ob strani stojijo sponzorji in donatorji, za kar se jim najlepše zahvaljujemo. Večinoma so to obrtniki in mala podjetja iz naše krajevne skupnosti in izven nje, KS Šmarje - Sap ter Občina Grosuplje. Večji delež finančnih sredstev pa dobimo tudi s pobiranjem članarine in prostovoljnih prispevkov naših sokrajanov.

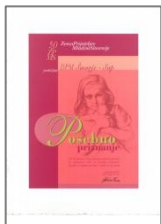
Društvo prijateljev mladine Šmarje - Sap pokriva celotno krajevno skupnost Šmarja - Sap. Poleg omenjenega spadajo v naš okoliš še sledeči kraji: Sela, Cikava, Mali Vrh, Veliki Vrh, Huda Polica, Gajniče, Tlake, Podgorica, Zgornja Slivnica ter Paradišče.

Na območju občine Grosuplje smo edino tovrstno delujoče društvo. Občinska zveza je obstajala le krajši čas. A to ni nikoli jemalo volje do prostovoljstva številnim članicam in članom, ki so v teh 40 letih sodelovali pri delovanju in vodenju društva. Ugotavlja se, da je društvo iz leta v leto celo bolj aktivno.

Redno sodelujemo z društvi in zavodi našega kraja (s turističnim društvom, z osnovno šolo, javnimi in zasebnimi vrtci ...), občasno tudi širše (Grosuplje, Ljubljana).

## Dosežki društva v našem kraju

Ob 50. obletnici delovanja ZPMS je naše društvo in nekaj najbolj dejavnih članov prejelo *Posebno priznanje za dolgoletno delo in posebne prispevke, dosežke in uspehe pri delu z otroki in za otroke.*



3\_ Priznanje Zveze prijateljev mladine (2004)

4\_ Podelitev priznanja ZPM Slovenije Jožici Jagodic(2004)

5\_ Podelitev priznanja ZPM Slovenije Mileni Lunar (2004)

Leta 2014 smo sodelovali pri ustanovitvi Mladinskega sveta Grosuplje in postali pridruženi član. Mladinski svet združuje organizacije, ki delujejo na področju mladih in kot njihovi predstavniki vplivajo na lokalno skupnost, da se le-ta učinkovito odziva na njihove potrebe.

V letu 2015 smo prejeli priznanje Občine Grosuplje z bronastim znakom Občine Grosuplje za uspehe in dosežke, ki imajo trajen pomen za razvoj, ugled in promocijo občine.

#### *6\_Priznanje Občine Grosuplje (2015)*



#### *7\_Priznanje - bronasti znak - Občine Grosuplje (2015)*



#### *8\_Prejem priznanja Občine Grosuplje (2015)*

## Društvo v številkah

Število članov ob ustanovitvi je bilo 17, danes pa je v društvo vključenih 165 članov. Trenutno ima društvo 8 članov v izvršilnem odboru, 3 člane v nadzornem odboru in 5 članov v častnem razsodišču. Poleg že omenjenih je vseh ostalih aktivnih članov, ki na različne načine pripomorejo k izvedbi projektov in doseganju ciljev, okoli 30.

Po 40 letih aktivnega prostovoljnega dela društvo dandanes vsako leto izvede preko 10 različnih dogodkov, kamor je vključenih preko 400 otrok.

Do današnjih dni so Društvu prijateljev mladine Šmarje - Sap predsedovale 4 predsednice in sicer: Jožica Jagodic (1975), Renata Križman (1997), Milena Lunar (2001) in Katarina Rupnik (2006).



9\_Ponosni aktivni člani društva (2015)

## PROGRAM IN AKTIVNOSTI DRUŠTVA

Nekaj aktivnosti nas spremlja že vseh 40 let, saj lahko otroci našega kraja vsako leto pričakajo Dedka Mraza in se udeležijo pustovanja. Nekaj aktivnosti pa se je prilagajalo času in razmeram. Nekoč smo organizirali razstave ročnih del in sprejem cicibanov v pionirje, dandanes pa otrokom pripravljamo ustvarjalne, športne in filmske dogodke ter jih vodimo na izlete.

Osnovni namen delovanja društva je dvig kakovosti življenja otrok. Včasih se veliko otrok ni vključevalo v vrtec, zato je društvo še posebej veliko naredilo za predšolsko vzgojo z organiziranjem raznih dejavnosti (ure pravljic, telovadne urice). Vseskozi je društvo tesno sodelovalo s krajevnim vrtcem in osnovno šolo. Z zbiralnimi akcijami so člani zagotovili marsikatero učilo, knjige, različne družabne igre ter financiralo učiteljici, ki sta na šoli vodili dramski krožek in ritmične vaje, učencem pa omogočili ogled prenekaterih prireditev, ki se jih sicer ne bi mogli udeležiti.



10\_Značke - zaslužek ob njihovi prodaji je bil namenjen delovanju društva (1979)

## **Naš sedanji osnovni program:**

- pustno rajanje;
- božično-novoletna prireditev z obdarovanjem (Dedek Mraz);
- organizacija ustvarjalnih delavnic za predšolske in osnovnošolske otroke;
- organizacija športnih dogodkov;
- šolski kino (KinoFINO za predšolske otroke in otroke prve triade OŠ ter KinoQL za starejše otroke);
- organizacija različnih dogodkov (gledališke predstave, glasbeni nastopi, praznovanja);
- obdarovanje prvošolčkov ob vstopu v šolo;
- obdarovanje vsa leta odličnih devetošolcev;
- nagrajevanje otrok v vrtcu, ki so vključeni v bralnega palčka;
- pomoč socialno šibkim družinam;
- sodelovanje z osnovno šolo, vrtcem, s krajevno skupnostjo, z društvi v našem kraju;
- izobraževanje za otroke, mladostnike in starše.



## Božično-novoletna obdaritev z Dedkom Mrazom

Že prvo leto delovanja je bila s strani Društva prijateljev mladine organizirana novoletna obdaritev z Dedkom Mrazom, za katero je bilo pripravljenih 180 darilnih paketov za otroke. Tudi v obdobju manj intenzivnega delovanja društva je kot največja stalnica delovanja vseskozi ostajala tradicionalna božično-novoletna prireditev v mesecu decembru.

Ker je bila to vedno najbolj obsežna akcija društva, je bilo vanjo potrebno vložiti veliko truda. Kadar je bilo sredstev za nakup igrač premalo, so igrače za darila izdelale kar članice same.



11,12\_Ročno šivani igrači (približno 1984)

Veliko predstav za otroke je pripravila šmarska osnovna šola, v zadnjih letih pa je društvo predstave naročilo pri posameznih izvajalcih.

13\_ *Nastop mlajših osnovnošolcev na novoletni prireditvi*

14\_ *Franc Bregar kot Dedek Mraz (1979)*



15\_ *Nastop gledališke igralke (2012)*



16\_Ljubo Vilar kot Dedek Mraz (2014)

Zadnja leta pripravljamo v društvu približno 330 daril za tri različne starostne skupine otrok, in sicer za jaslične, predšolske in šolske otroke. Nekaj let smo obdarovali tudi malo starejše otroke s posebnimi potrebami, ki so bili daril izjemno veseli.

## **Pustovanje**

Pustovanje je bil in je še danes drugi najpogostejši dogodek našega društva. V zadnjih letih je pustovanje organizirano v prostorih šole ali v Druženem domu, pred leti pa so bili organizirani pustni sprevodi po Šmarju - Sapu.

Skoraj na vsakem pustnem rajanju organiziramo manjšo pogostitev za vse pustne maske, v preteklosti pa so najboljše pustne maske dobile tudi nagrade.



17\_ Pustne šeme pred OŠ Šmarje - Sap (1984)



18\_ Pustovanje v šmarskem Družbenem domu (1996)



19\_ Pustovanje v šmarski osnovni šoli (2013)

## Obdarovanje šolskih in predšolskih otrok

Odrasli se radi spominjamo najpomembnejših trenutkov našega otroštva in začetkov šolanja, zato že vrsto let izvajamo projekt obdarovanja prvošolcev. Včasih se je otroke obdarilo s knjigo, danes pa vsak prvi razred in njegovi učenci prejmejo na prvi šolski dan poleg knjige tudi skromno darilo.

Ker v društvu podpiramo bralno kulturo in ljubezen do knjige, zadnja leta nagrajujemo tudi trud in delo naših najmlajših. V sodelovanju z vrtcem tako vsako leto obdarimo skupino otrok, ki opravijo Bralnega palčka.

Zadnji dve leti v sodelovanju s šolo obdarimo devetošolce, ki so imeli vsa leta šolanja odličen uspeh.



20\_Obdaritev prvošolcev (1986)



21\_ *Obdaritev devetošolcev (2015)*

## Socialna pomoč

V društvu se zavedamo, da nas lahko čas in okolje, v katerem živimo, pripeljeta do marsikaterere stiske. Zato se z različnimi aktivnostmi in v sodelovanju s šolsko svetovalno službo ter Centrom za socialno delo Grosuplje trudimo, da bi vsaj kateremu otroku oziroma socialno šibki družini tovrstno stisko malce olajšali.

Najpogosteje izvedemo:

- plačilo šolske malice,
- nakup šolskih potrebščin,
- plačilo počitnic.

Kadar se zgodi, da nam nekaj pripravljenih novoletnih daril ostane ali da nam različna podjetja donirajo knjige, igrače ali celo oblačila, vse navedeno dobrodušno poklonimo različnim ljudem in ustanovam.



22\_Obdaritev bolnih otrok v Zdravstvenem domu Grosuplje (2012)

## Ustvarjalne delavnice

Vrsto let izvajamo ustvarjalne delavnice, katerih namen je spodbujanje otroške ustvarjalnosti in razvijanje ročnih spretnosti. Na delavnicah izdelujemo najrazličnejše stvari iz različnih materialov in večinoma je tema tema vezana na letni čas ali prihajajoče praznike. Namenjene so otrokom najrazličnejših starosti in njihovim staršem.



23\_Izdelovanje čarobnih palic (2008)



24\_Izdelovanje novoletnih bunk (2012)



25\_ Izdelovanje obešank (2012)



26\_ Izdelovanje velikonočnih košaric (2015)

## Šolski kino

V društvu smo se odločili, da združimo zabavno s koristnim ter otrokom ponudimo program filmske kulturne vzgoje. Filmska umetnost nam lahko, poleg sprostitve, ponudi tudi obilico koristnih in poučnih nasvetov. Predvajamo kakovostne filme tuje produkcije, primerne različni starosti otrok.



27\_ Šolski kino (2012)



## Šport, prosti čas

Člani društva se zavedamo, da je telesna aktivnost zelo pomembna za zdrav razvoj otroka. Zato organiziramo najrazličnejše športne dogodke in otroke vodimo tudi na aktivne izlete. V zadnjih letih smo izvedli:

- športne dopoldneve,
- pohodništvo,
- nočni obisk živalskega vrta,
- poletno sankanje.



28\_Nočni obisk ZOO (2014)



29\_Športno dopoldne (2015)

## SPOMINI NEKATERIH ČLANIC

**Milena Lunar:** V tretjem življenjskem obdobju nas večina lista knjigo, ki jo je napisalo življenje. V zadovoljstvo nam je, kar smo storili za skupno dobro. Ponosna sem, da sem bila del zgodbe, ki jo je zapisalo Društvo prijateljev mladine Šmarje - Sap v teh 40 letih. Stebri, kot so prostovoljstvo, dobrotelost in ustvarjalnost, so društvu dajali energijo, da ni obstalo, temveč je ustvarjalo srečo in iskrice v otroških očeh.

Spomini mi segajo v čas, ko sva z dolgoletno predsednico društva Jožica Jagodic obiskovali obrtnike in podjetnike, ki so naju sprejeli odprtih rok in finančno podpirali program društva. Čestitke in zahvala gredo vsem, ki so v preteklih 40 letih prispevali s prostovoljnimi delom in finančno udeležbo, da je društvo osrečevalo na tisoče otrok KS Šmarje - Sap. Zagnanost in inovativnost zdajšnje ekipe nam zagotavljata nove iskrice in srečo v očeh najmlajših.

**Marjetka Zoran (Železnikar):** Pred 40 leti sem bila dijakinja 3. letnika Pedagoške gimnazije v Ljubljani. V članstvo DPM me je povabila Jožica Jagodic in mi takoj ponudila vodenje krožka na OŠ Šmarje - Sap, kjer smo se začeli učiti kratke igrice in pesmice za nastop na proslavi. Spomnim se, da je pristopilo kar nekaj učencev. V tistih časih smo se učili pesmi o domovini in z njimi tudi nastopali.

Pred novim letom smo pripravili darila za otroke ob obdaritvi Dedka Mraza. Kot zanimivost naj povem, da je v tistih letih prišla na tržišče igra ŠTIRI V VRSTO in prav s to igro smo takrat razveselili otroke. Igra je popularna še danes. Denarne prispevke smo zbrali v obliki prostovoljnih prispevkov obrtnikov v KS Šmarje - Sap. Vse obrtnike je Jožica Jagodic obiskala sama in ti ji niso mogli odreči pomoči. Sama pa

sem po novem letu pobirala članarino vse od Šmarja pa do Sel, kar je trajalo precej časa.

Članica odbora DPM sem bila en mandat, nato pa sem si ustvarila družino. Ker smo začeli z gradnjo hiše, sem z aktivnim delom prenehala, članica društva pa sem še vedno.

**Marica Baranašič:** Več let sem bila blagajničarka društva DPM. Tedaj sem raznašala pošto po Šmarju in vseh okoliških vaseh, zato sem poznala vse družine, kjer so imeli mlajše otroke. Tako sem lahko društvu priskrbela podatek, koliko novoletnih daril je potrebno pripraviti. Spominjam se, kako smo članice šivale igračke iz blaga. V tekstilnih tovarnah smo dobile v glavnem odpadke blaga, ki smo jih ustrezno skombinirale.

**Mihaela Gruden (Turel):** Mislim, da sem bila v društvu od leta 1976. Predsednica in gonilna sila društva je bila Jožica Jagodic. Spominjam se nekaterih aktivnih članov iz tistega obdobja (T. Pucihar, D. Štibernik, M. Baranašič, A. Jančar, M. Bergant, A. Gruden). Sodelovala sem pri izdelavi novoletne dekoracije in pri pobiranju prostovoljnih prispevkov. Društvo je organiziralo pustovanje s sodelovanjem gospe Nade Rovšek in Jožice Jagodic, ki sta z neverjetno energijo in požrtvovalnostjo uspeli vključiti večino otrok in tako prispevali h kulturnemu povezovanju kraja. Vse dejavnosti smo načrtovale na sestankih, ki so z veliko delovne vneme potekali v zbornici šmarske osnovne šole.

**Angelca Jančar:** Na začetek delovanja v DPM imam zelo lep spomin. Imeli smo čudovito mentorico, gospo Mileno Lunar, ki nas je s svojo energijo in pozitivnostjo pritegnila, da smo vsi delali tako, kot je bilo treba. Vse smo se potrudile opraviti svojo zadolžitev. Sama sem pobirala članarino in prostovoljne prispevke na Sapu, najprej sem šla tja, kjer so bili mlajši otroci, nato pa tudi k drugim, ki so bili naši zvesti podporni člani. Najbolj pridne članice šivilje so bile tedaj Tanja Pucihar, Anica Gruden in moja hčerka Mojca, ki je tedaj ravno dobila nov šivalni stroj. Sešile so igračkemucke, ostali pa smo seveda pridno pomagali. Otroci in odrasli smo bili izdelkov zelo veseli. Moj sin Peter ga ima še vedno na svoji postelji.



30, 31\_Aktivni člani društva (2015)

Zloženska je bila izdana ob 40. obletnici delovanja **Društva prijateljev mladine Šmarje - Sap**

Avtorji: Renata Križman, Špela Debeljak, Katarina Rupnik

Lektoriranje: Marta Zupančič

Fotografije: Arhiv DPM Šmarje - Sap, Rok Kuplenk, Tomaž Kirn

Oblikovanje: Dejan Vilar

Tisk: Tiskarna Mišmaš

Naklada: 200 izvodov

Šmarje - Sap, oktober 2015